

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: H. A.
st. přísl. X
pobytem X

proti
žalované: Policie České republiky,
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
odbor cizinecké policie
sídlem Wolkerova 4448/37, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 6. 2023, č.j. KRPJ-144436-51/ČJ-2022-160022-SV

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se svou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 21. 6. 2023, č. j. KRPJ-144436-51/ČJ-2022-160022-SV (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o prodloužení zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“).
2. Doba zajištění žalobce byla podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovena na 70 dnů od okamžiku skončení doby zajištění žalobce na základě předchozího rozhodnutí, tj. ode dne 27. 6. 2023. Důvodem pro zajištění bylo, že existovalo

nebezpečí, že by žalobce mohl mařit či ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, a to zejm. tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit, resp. byl takový úmysl patrný z jeho jednání. Doba zajištění se podle ustanovení § 125 odst. 1 ZPC se počítá od okamžiku omezení osobní svobody, tzn. ode dne 20. 12. 2022.

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná shrnula zjištěný skutkový stav a uvedla, že s žalobcem bylo zahájeno řízení o uložení správního vyhoštění, neboť na území pobýval bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu. Žalobce byl zadržen hlídkou policie na 111 km dálnice D1 ve směru na Prahu, kterak se pohyboval v prostoru odpočívadla.
4. Žalovaná dále odkázala na provedený výslech dne 21. 12. 2022, z něhož vyplývá, že cílem jeho cesty byla Itálie, kde chce pracovat, neboť v Maroku je špatná ekonomická situace. Cestoval přes Bulharsko, Srbsko a Maďarsko. Nemá v ČR žádného příbuzného a není příbuzným občana EU. Do Maroka se však vrátit nechtěl.
5. Žalovaná dále shrnula genezi správních řízení vedených se žalobcem, kdy byl nejprve zajištěn na základě rozhodnutí ze dne 21. 12. 2022 ve smyslu ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) ZPC na dobu 85 dnů, a to od okamžiku omezení osobní svobody (20. 12. 2022). Dále mu bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců s tím, že mu byl uložen zákaz vstupu na území států Evropské unie v délce dvou let. Poté si však podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, a proto byl nově zajištěn v režimu § 46a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Ke dni 4. 4. 2023 žalobce pozbyl statusu žadatele o mezinárodní ochranu v důsledku nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné. Proto byl nově zajištěn na základě rozhodnutí žalované ze dne 20. 4. 2023, č.j. KRPJ-144436-43/ČJ-2022-160022-SV, jímž byla doba zajištění stanovena na 85 dnů od nabytí právní moci usnesení o nepřiznání odkladného účinku žaloby.
6. Žalovaná dovodila, že z uvedených skutečností jednoznačně plyne nebezpečí, že by žalobce mohl mařit či ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, které lze pro závažnost zjištěného protiprávního jednání považovat za jeho nezbytný důsledek.
7. Předtím hodnotila využitelnost mírnějších opatření ve smyslu ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců s tím, že cizince nemá žádnou pobytovou historii v ČR a pobýval v ČR velmi krátkou dobu, tudíž je zřejmé, že ČR je pro něho tranzitní země. Žalovaná poukázala na to, že Maroko je bezpečnou zemí původu ve smyslu § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. a zároveň žalobce neuvedl v řízení žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by byl v této zemi vystaven skutečnému nebezpečí.
8. Dále žalovaná vyhodnotila přiměřenost zajištění žalobce a konstatovala, že existuje reálný předpoklad realizace výkonu jeho správního vyhoštění ve stanovené době zajištění. Doba zajištění v délce 70 dnů odpovídá předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Konkrétně žalovaná odkázala na sdělení Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ŘSCP“) ze dne 22. 2. 2023, z nichž vyplývá, že při spolupráci s orgány státu Maroko došlo zejm. ke zkrácení doby ověřování totožnosti,

avšak i ta nyní v některých případech přesahuje 90 dnů. Existuje tedy reálný předpoklad, že se realizace vyhoštění uskuteční. Konkrétně žalovaná uvedla, že poté, co bude žalobci náhradní doklad vystaven, bude možno ze strany ŘSCP dojít k zajištění dalších kroků k realizaci vyhoštění žalobce, a to konkrétně zajištění letenek jak pro něj, tak i pro policejní eskortu, a dále vyžádání povolení k tranzitu příslušných policejních orgánů tranzitního státu a cestou Velvyslanectví Marockého království zajistit převzetí cizince policejními orgány. Zajištění uvedených náležitostí může trvat až jeden měsíc po vydání náhradního cestovního dokladu. Žalovaná kromě toho poukázala na svou zkušenost s jiným případem zajištění vyhošťovaného cizince do Maroka, kdy byl ze strany Velvyslanectví Maroka náhradní cestovní doklad vystaven a cizinec dne 1. 5. 2023 odcestoval zpět.

III. Žaloba

9. Žalobce ve své žalobě proti napadenému rozhodnutí uvedl, že byl zajištěn již dne 20. 12. 2022, přičemž po celou dobu svého zajištění neobdržel náhradní cestovní doklad a nebyla ani ověřena jeho totožnost.
10. Žalobce dovozuje, že v jeho případě není reálně pravděpodobné, že se v době prodloužení zajištění (70 dnů) podaří provést jeho vyhoštění, a proto v zajištění nelze pokračovat. Žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze popisuje, co již bylo učiněno, ale nikoliv to, co je potřeba v řízení dále provést.
11. Je dále irelevantní, pokud žalovaná v napadeném rozhodnutí uvádí, že doba ověření totožnosti cizinců se zlepšila, ale i nadále může být i více než 90 dnů. Podle názoru žalobce žalovaná neměla při zajištění překročit dobu 180 dnů.
12. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení. Dále navrhl, aby krajský soud žalobě přiznal odkladný účinek, neboť zajištěním dochází k zásahu do práva na jeho osobní svobodu a nedotknutelnost.

IV. Vyjádření žalované

13. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 12. 7. 2023 uvedla, že doba zajištění žalobce nepřekročila 180 dnů od okamžiku omezení jeho osobní svobody, jak tvrdí žalobce. Běh doby zajištění byl přerušen na základě nového zajištění žalobce podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Od okamžiku omezení osobní svobody byl žalobce zajištěn pouze 15 dnů, a to ode dne 20. 12. 2022 do 3. 1. 2022. Poté, co žalobce pozbyl status žadatele o mezinárodní ochranu, byl nově zajištěn v cizineckém režimu ode dne 4. 4. 2023, a to na 85 dnů. Poté bylo na základě sdělení ŘSCP ohledně procesu ověřování totožností žalobce vydáno nyní přezkoumávané napadené rozhodnutí, jímž byla doba zajištění prodloužena o 70 dnů. Celková doba zajištění žalobce tedy činí pouze 115 dnů, neboť k době zajištění žalobce dle § 46a zákona o azylu se pro účely stanovení doby zajištění dle ZPC nepřihlíží.
14. K námitce žalobce ohledně pravděpodobnosti uskutečnění účelu zajištění (provedení správního vyhoštění) v době prodloužení zajištění, žalovaná uvedla, že opakovaně zjišťovala u ŘSCP jako věcně příslušného orgánu stav zajištění náležitostí vycestování žalobce. Vzhledem ke složitosti úkonů žalovaná postupovala individuálně a odhadla

potřebnou dobu zajištění, přičemž budoucí kroky podrobně popsala v napadeném rozhodnutí.

15. Žalovaná shrnula, že navrhuje zamítnutí žaloby, neboť žalobce je nedůvěryhodná osoba, která není ztotožněna a usiluje o propuštění ze zajištění, aby mohl pokračovat v nelegální cestě po Evropě.

V. Posouzení věci krajským soudem

16. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a ve smyslu § 172 odst. 5 ZPC ve věci rozhodl bez jednání, neboť žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
17. Krajský soud samostatně nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění a jeho prodloužení je vedeno ve zcela zrychleném režimu v řádu dnů. Návrh navíc nebyl zdůvodněn ani žádnými konkrétními argumenty opírajícími se o specifickou situaci žalobce. Nad rámec řečeného krajský soud považuje za vhodné uvést, že případným přiznáním odkladného účinku by došlo k popření smyslu a účelu institutu zajištění, neboť žalobce by musel být propuštěn na svobodu. Takový efekt by odporoval povaze institutu odkladného účinku, jímž se ze zásady nepředjímá a nenahrazuje meritorní řešení projednávané věci, neboť jeho cílem je účinky napadeného rozhodnutí pouze suspendovat (srov. k tomu Kocourek, T. In. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. soudní řád správní. Komentář. Praha: C.H. Beck, s. 582 - 583). Jakkoliv tedy zákon podání návrhu na přiznání odkladného účinku proti rozhodnutí o zajištění cizince či jeho prodloužení nevylučuje (srov. § 172 odst. 4 a 5 ZPC, § 73 s.ř.s.), z povahy věci o něm nemá smysl samostatně rozhodovat (teleologická redukce), neboť soud by mohl návrh pouze zamítnout (srov. obdobně usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2013, č.j. 47 A 15/2013-82).
18. Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí, který je zachycen ve správním spisu žalované.
19. Žaloba **není důvodná**.
20. Krajský soud vycházel z platné a účinné právní úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců (dále také „ZPC“). Podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) ZPC platí, že policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud *„je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.“*
21. Zajištění cizince je obecně institutem ovládaným principem nezbytnosti a principem proporcionality. Zásah do osobní svobody cizince tedy musí být z hlediska zájmů

chráněných zákonem o pobytu cizinců nezbytný a přiměřený situaci, v níž se cizinec nachází, jakož i účelu, za nímž je cizinec zajištěn.

22. Ve světle uvedených východisek se krajský soud zabýval žalobní argumentací. Podle názoru žalobce žalovaná jednak nedostatečně uvážila realizovatelnost správního vyhoštění jako podmínku pro uplatnění institutu zajištění či jeho prodloužení, jak ji konstantně vykládá relevantní judikatura v obdobných věcech (srov. citované usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150 (publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS). Žalobce svůj názor opírá o tvrzení, že po celou dobu zajištění doposud nedošlo k ověření jeho totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu.
23. K tomu krajský soud uvádí, že ze správního spisu skutečně vyplývá, že žalobce byl zadržen dne 20. 12. 2022 bez cestovního dokladu a jeho totožnost se nepodařilo ověřit ani podle otisku prstů z dostupných databází, ani dodatečně. Než byl žalobce nově zajištěn na základě druhého rozhodnutí o zajištění ze dne 20. 4. 2023, žalovaná kontaktovala ŘSCP ohledně situace s ověřením totožnosti žalobce a zajištěním jeho náhradního cestovního dokladu, jakož i dalších náležitostí pro realizaci správního vyhoštění. Tehdy ŘSCP potvrdilo, že kroky v tomto směru pokračují v součinnosti s Velvyslanectvím Maroka. ŘSCP mj. uvedlo, že v posledních dvou případech zdařilých návratů státních příslušníků Maroka v lednu 2023 trvalo vystavení náhradního cestovního dokladu 45 dnů po ověření totožnosti. Obdobně též ze sdělení ŘSCP ze dne 21. 6. 2023, které žalovaná vyžádala před vydáním napadeného rozhodnutí, vyplývá, že přes veškeré komplikace lze usuzovat, že totožnost žalobce bude ověřena a že existuje reálný předpoklad, že se realizace správního vyhoštění žalobce uskuteční.
24. Krajský soud hodnotí takto zjištěný skutkový stav tak, že žalovaná skutečně nemohla na základě informací sdělených ŘSCP předpokládat, že se nepodaří v rámci prodloužené doby zajištění ověřit totožnost žalobce. Žalovaná v napadeném rozhodnutí na základě odkazů na uvedená sdělení ŘSCP dostatečně přezkoumatelně zdůvodnila, proč je třeba považovat prozatím naplnění účelu zajištění za reálné (na bázi pravděpodobnosti). Příklady úspěšných návratů vyhošťovaných státních příslušníků Maroka nepochybně představují argument pro závěr, že prozatím nelze presumovat neuskutečnitelnost vycestování žalobce zpět do země původu. Tuto žalobní námitku tedy krajský soud považuje za lichou.
25. Co se týká namítané nepřezkoumatelnosti popisu kroků, které je zapotřebí k realizaci správního vyhoštění podniknout, krajský soud nesdílí názor žalobce, že žalovaná tyto kroky nedostatečně popsala. Žalovaná v tomto ohledu rovněž vycházela z obsahu sdělení ŘSCP ze dne 20. 4. 2023 a 21. 6. 2023. Z těchto informací vyplývá, že po ověření totožnosti k následnému vydání cestovního dokladu může být třeba až 45 dnů, přičemž zajištění dalších náležitostí pro vycestování žalobce může trvat na diplomatické úrovni až jeden měsíc. V tomto kontextu je úvaha žalované o stanovení délky prodloužení zajištění o 70 dnů přezkoumatelná a plausibilní. Nejde přitom o retrospektivní popis, jak tvrdí žalobce, ale o prospektivní přehled potřebných kroků. Žalovaná vycházela z těchto údajů a na základě svého kvalifikovaného odhadu prodloužila dobu zajištění o 70 dnů, tedy méně, než kolik vyplývá z maximálních dob tvrzených ŘSCP. Tím žalovaná naplnila požadavek relevantní judikatury, aby v případě odhadu potřebné doby zajištění činila tato doba spíše kratší časový úsek s tím, že pro případ nedostatečnosti této doby k naplnění účelu zajištění lze sáhnout

- k dalšímu prodloužení zajištění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, dále také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48).
26. V tomto kontextu vyznívá zcela naprázdno námitka žalobce směřující k tvrzení žalované, že doba ověření totožnosti cizinců se zlepšila, ale i nadále může být i více než 90 dnů. Touto úvahou žalovaná ukázala, že skutečně vážila z hlediska principů nezbytnosti a přiměřenosti, jaká doba zajištění odpovídá situaci žalobce. Tato úvaha tedy rozhodně není irelevantní, jak tvrdí žalobce. Přitom doba prodloužení zajištění v jeho případě nebyla stanovena na 90 dnů, ale pouze na 70 dnů.
27. Poslední námitka žalobce se týká celkové doby zajištění, která podle názoru žalobce již v jeho případě přesáhla 180 dnů (§ 125 odst. 1 ZPC), což žalovaná vůbec nezduvodnila. Podle názoru žalobce nebyly pro takto dlouhé zajištění splněny podmínky. Krajský soud k tomu uvádí, že ze správního spisu vyplývá, že žalobce sice byl nejprve zajištěn na základě prvotního rozhodnutí o zajištění v režimu ZPC dne 21. 12. 2022, a to na 85 dnů od okamžiku omezení osobní svobody (tj. ode dne 20. 12. 2022). Na základě tohoto rozhodnutí byl ovšem zajištěn pouze do dne 3. 1. 2023, kdy bylo ukončeno zajištění v režimu § 124 odst. 1 písm. b) ZPC a začalo zajištění na základě rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 27. 12. 2022, č.j. OAM-3999/LE-VL12-VL13-PS-2022 do dne 25. 4. 2023 v režimu ustanovení § 46a zákona o azylu. Toto zajištění pak byl ukončeno v souvislosti s nepřiznáním odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, které nabylo právní moci dne 4. 4. 2023. Poté byl žalobce zajištěn opět v režimu § 124 odst. 1 písm. b) ZPC na základě rozhodnutí žalované ze dne 20. 4. 2023 (druhé rozhodnutí o zajištění), jímž byla doba zajištění stanovena na 85 dnů, a to právě ode dne 4. 4. 2023.
28. Krajský soud poukazuje na právní úpravu zajištění dle § 125 odst. 5 ZPC, podle něhož platí, že *„[j]e-li rozhodnuto o zajištění cizince poté, co bylo ukončeno zajištění podle § 46a zákona o azylu, k uplynulé době zajištění podle § 46a zákona o azylu se nepřiblíží.“* Základní limit doby zajištění podle § 125 odst. 1 ZPC, který činí 180 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, se tedy nevztahuje na dobu, kdy byl cizinec zajištěn podle zákona o azylu. Aplikovatelnost této právní úpravy je potvrzována ustálenou judikaturou správních soudů (viz k tomu zejm. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2017, č. j. 10 Azs 332/2016-32). V předmětné věci to tedy znamená, že při výpočtu celkové doby zajištění žalobce nelze přihlídnout k období od 4. 1. 2023 do 4. 4. 2023, kdy byl žalobce zajištěn v režimu ustanovení § 46a zákona o azylu.
29. K datu vydání napadeného rozhodnutí (21. 6. 2023), jímž bylo zajištění žalobce opětovně prodlouženo o 70 dnů, byl tedy celkově v režimu ZPC žalobce zajištěn takto: ode dne 20. 12. 2022 do 3. 1. 2023 (15 dnů), dále od 4. 4. 2023 do 21. 6. 2023 (78 dnů), tedy celkem 93 dnů. Napadené rozhodnutí navázalo počátek prodloužení doby zajištění až k okamžiku ukončení předcházejícího zajištění, tedy ode dne 27. 6. 2023, kdy byl žalobce zajištěn v délce trvání 99 dnů. Ani k tomuto datu tedy nebyla vyčerpána základní zákonná maximální doba zajištění v délce 180 dnů. V případě vyčerpání celého stanoveného prodloužení doby zajištění o 70 dnů by stále byl dodržen limit 180 dnů doby zajištění. Žalovaná tedy nebyla povinna při vydání napadeného rozhodnutí dodržet zvýšené standardy pro odůvodnění nezbytnosti omezení osobní svobody žalobce ve smyslu § 125 odst. 2 ZPC, jak tvrdí žalobce, a v prodloužení

zajištění jí tedy nebránila překážka vyčerpání zákonného limitu doby zajištění ve smyslu § 125 odst. 1 ZPC.

30. Krajský soud uvádí závěrem, že neshledal žádnou z námitek jednotlivě ani v jejich souhrnu jako důvodné, a proto považuje napadené rozhodnutí za přezkoumatelné a zákonné.

VI. Závěr a náklady řízení

31. Ze všech shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto o zamítnutí žaloby, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
32. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. července 2023

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce